

El canvi climàtic al Pallars

El biòleg pallarès especialitzat en ecologia, Jaume Badia, ens descobreix els efectes del canvi climàtic a les comarques pallareses

És el canvi climàtic una realitat o un mite? L'opinió de la comunitat científica és gairebé unànime: el canvi climàtic és real, i els seus efectes són cada cop més visibles. Les temperatures ja han augmentat més d'un grau a nivell mundial (GIF), les pluges tendeixen a disminuir als països mediterranis i el gel dels pols es desfà a un ritme alarmant. Com a conseqüència d'això darrer, el nivell del mar va augmentant progressivament, i ja comença a engolir algunes illes de l'oceà Índic i Pacífic, amenaçant els seus centenars de milers d'habitants.

L'any 2009, el president de les ja llavors amenaçades Illes Maldives pronunciaria un emotiu discurs davant centenars de representants polítics que donaria la volta al món. Clamava: "El nostre país sencer està desapareixent. En un futur, el nostre país no existirà". Desafortunadament per als habitants d'aquestes illes, la contaminació per diòxid de carboni -principal causant del canvi climàtic- ha continuat augmentant sense fre des de llavors.

En el següent gràfic animat de la NASA es mostra com les temperatures a nivell mundial han augmentat progressivament al llarg dels anys:

Ara, però, passem a parlar del canvi climàtic al Pallars, i és que diversos models ens permeten predir com ens afectarà en un futur no molt llunyà. Les projeccions mostren com la temperatura al Pallars incrementaria fins 4-6 graus des d'ara fins l'any 2100. A més, sembla ser que aquest augment seria diferent segons l'estació de l'any. Mentre que a l'estiu les temperatures mitjanes serien 6-7°C més altes del normal, a l'hivern no sobrepassarien els 2-4°C d'increment.

Les prediccions també mostren com les precipitacions disminuiran fins un 15% a les conques del sud del Pallars al llarg del segle XXI. En canvi, al Pirineu pallarès, sembla que seguirà plovent en la mateixa quantitat. Ara bé, totes les prediccions apunten que la manera de ploure canviarà: cada cop tindrem menys dies de pluja, però els dies que ploqui ho farà de manera més intensa i torrencial. A més, les sequeres seran cada vegada més freqüents i intenses.

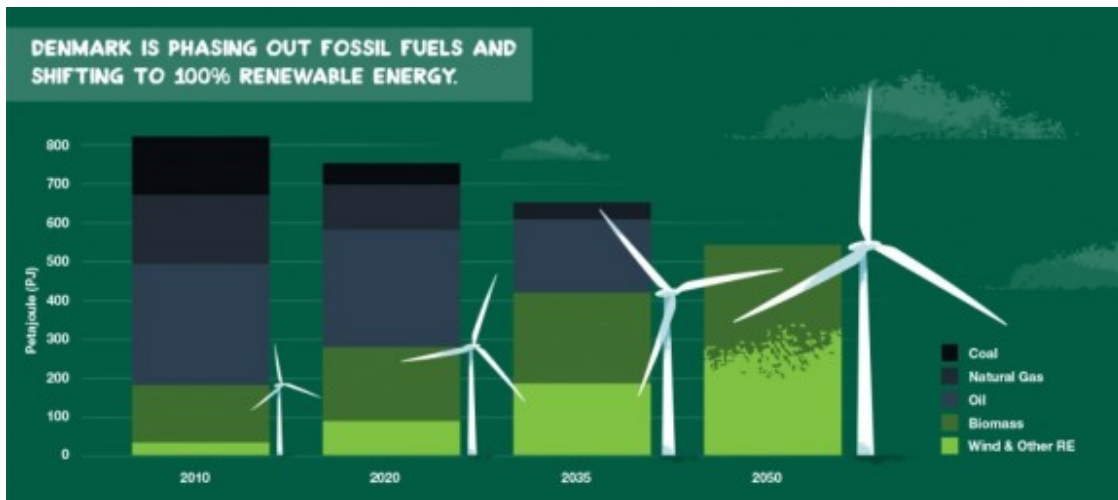
Altres prediccions també permeten projectar com canviaran els paisatges pallaresos durant aquest segle. Les dades suggereixen que els alzinars i les pinedes de pi blanc s'estendran més per les conques pallareses i penetraran cada cop més els fons de les nostres valls pirinenques, mentre que els roures i les rouredes hi esdevindran cada cop menys freqüents. Els extensos boscos de pi roig que actualment ocupen bona part del Pallars veurien reduïda la seva extensió de manera clara. Les pinedes de pi negre i les avetoses també retrocedirien, mentre que les fagedes serien els boscos més afectats pel canvi climàtic al Pallars, passant a ser escasses o fins i tot testimoniales a finals de segle.

Els boscos de pi roig veuran reduïda la seva extensió. Foto: Turisme Pallars Sobirà

D'altra banda, l'augment de les temperatures i dels episodis de sequera farà que augmenti el risc de patir importants incendis al Pallars, sobretot a serres prepirinenques com el Montsec o Carreu.

Òbviament, el canvi climàtic també tindrà efectes sobre l'economia pallaresa. L'augment de les temperatures farà que cada cop comenci a nevar més tard i que la neu es fongui abans, fet que podria afectar la viabilitat de les pistes d'esquí del territori. L'augment de les sequeres i de la quantitat d'episodis de pluja intensos podria afectar negativament bona part dels conreus dels Pallars. En alguns casos, com en la vinya, ja podem veure com s'estan desplaçant els cultius cap al nord i cap a zones més altes en previsió dels efectes del canvi climàtic. Tampoc cal oblidar, més en termes de lleure, que les sequeres i la calor podrien perjudicar de manera important la producció de bolets als nostres boscos.

Tota la demanda energètica de Dinamarca serà abastida per fonts renovables el 2050. Foto: Greenpeace

Definitivament, sembla clar que el canvi climàtic és una realitat que s'intensifica progressivament, i de moment no ens queda més remei que adaptar-nos-hi. Ara bé, no hem de pensar que no hi ha motius per a l'esperança. Sense anar més lluny, estats com Costa Rica, Dinamarca o Suècia estan reduint dràsticament les seves emissions de gasos contaminants i, en els propers anys, seran capaços d'abastir les necessitats energètiques del país amb fonts més netes i renovables com l'energia solar i eòlica.

A les nostres mans està, doncs, exigir als nostres governants mesures serioses per seguir els models d'aquests països i aturar el canvi climàtic. Fem-ho per nosaltres, les nostres butxaques i el nostre patrimoni natural, però, sobretot, fem-ho per preservar un planeta habitable pels nostres fills, néts i besnéts.